

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 94

číslo: 31

3. srpna 2014

Cena: 8 Kč

Kalendář Blahoslav 2015

Milé sestry a bratři,

rádi bychom vám připomněli, že stále můžete objednávat kalendář Blahoslav 2015. Hlavním editorem je letos plzeňský biskup bratr Filip Štojdil, jenž koncipoval toto vydání zejména s ohledem na výročí mučednické smrti M. J. Husa. Erudovaní autoři včetně editora, dále například br. patriarchy Tomáše Butty, pražského br. biskupa Davida Tonzara, teologa Milana Balabána, brněnského br. biskupa Juraje Dovaly, filosofa Erazima Koháka, starokatolického biskupa Dušana Hejbala, historika Martina C. Putny, Martina Jindry a řady dalších předložili neobyčejně pestrou, čtivou a zároveň kvalitní mozaiku příspěvků, které kresbami doprovodil br. Michael Štojdil.

Kalendář můžete objednávat na tel. 724 141 646, elektronickou poštou: prodejna.blahoslav@ccsh.cz, či písemně na adrese: prodejna Blahoslav, Wuchetřlova 5, 160 00, Praha 6-Dejvice za cenu 80 Kč + poštovné a balné.

HUSOVA PLASTIKA PRO KOSTNICE

Jestliže umělci 19. a 20. století tvořili sochy s husovskou tematikou, pak jejich pojetí je často velmi monumentální, jak spatřujeme v díle Ladislava Šalouna. Umělci kladli důraz i na silné výrazné gesto, jak je to zřejmé u Františka Bílka. Ve sborech naší Církve československé husitské se nachází řada Husových obrazů a soch v realistickém podání. Díla mají představit Mistra Jana Husa jako reálnou historickou osobnost. Tak je tomu v Husově sboru v Praze-Vinohradech v případě plastiky od Jana Znoje.

V souvislosti s Husovým 600. jubileem vznikl projekt „Cesta ke smíření“, kdy se mladí umělci ze sochařské a kamenické školy v Hořicích věnují tématu „Mistr Jan Hus“ ve svých klauzurních pracích za vedení svých pedagogů – akademických sochařů. K motivačním přednáškám a rozhovorům byli zváni i teologové naší církve, včetně bratra profesora Zdeňka Kučery.

V průběhu projektu se ukázalo, že téma je velmi nesnadné. Jak dnes vystihnout v kameni Husův příběh zápasu svědomí, rozhodování a stálosti víry? *Jak ztvárnit v podobě plastiky duchovní hodnoty, které jsou abstraktního charakteru, jako je víra, pravda, naděje nebo láska?*

Studenti k tématu přistoupili tak, že se soustředili především na *symboly, obrazné vyjádření*. Proto figurální ztvárnění námětu v jejich pracích je spíše výjimkou. K tradičním symbolům, spojovaným s Husem, se řadí především *Bible*

a kalich. S Bibli a kalichem byl Hus zobrazován již v utrakvistickém liturgickém umění. Pak jsou to předměty

symbol světla a nadšení Ducha svatého. Podobně jako holubice, s níž byl Hus zobrazován v prostředí Jednoty bratrské, jak svědčí titulní list z Ivančického kancionálu.

Další symboly vyskytující se v sochařských pracích studentů mají širší univerzálnější sdělení, jako například *brána, sloup* či *ruce*.

Symbolické obrazné předávání myšlenky je propojeno s nápisy – Husovými citáty, a samozřejmě nechybí vytesaný letopočet Husovy smrti 1415 a rok 600. výročí - 2015. Postupně tak vzniká řada zajímavých a nápaditých sochařských děl. Některá z nich najdou umístění v prostředí spatřem s Husovým životem a tradicí – včetně německého města Kostnice.

Zástupci města Kostnice, kteří navštívili hořickou školu v červnu tohoto roku, si již v rámci projektu „Cesta ke smíření“ dílo pro toto město vybrali. Rozhodli se pro velmi zdařilý návrh studentky Adély Kačabové s názvem „*Sloup – kalich*“. Město Kostnice tuto akci finančně podporuje. Předpokládaným termínem odhalení nové plastiky, které se má uskutečnit v rámci akcí spojených s výročním kostnického koncilu a během pouti pořádané naší církví do Kostnice, je **sobota 4. července 2015.**

Kamenná plastika instalovaná ve městě na břehu B o d a m s k é h o jezera bude sym-

bolicky dokládat trvalost nadčasového Husova zápasu víry i současného úsilí o evropskou vzájemnost mezi národy a konfesemi.

Tomáš Butta

a skutečnosti spojované s jeho údělem Kristova mučedníka, jako *pouta, kacířská čepice a plameny*. *Oheň a plameny* mohou znázorňovat též

Vodu neudržíš v dlaních,
unikne ti mezi prsty.
Pravdu neudržíš v mysli,
unikne ti mezi myšlenkami.
Vody se zmocníš jen tak,
že ji vypiješ

a stane se součástí tvého těla.
Pravdy se zmocníš jen tak,
že ji budeš žít
a stane se součástí tvého srdce.

Z moudrostí starého Irska

Ze setkání rodin s dětmi plzeňské diecéze

Ohlédnutí za III. setkáním rodin s dětmi plzeňské diecéze

Nebot' Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda se stala skrze Ježíše Krista. J 1,17

Penzion Husita v Železné Rudě se v červenci stal na týden šťastným domovem mnoha rodin s dětmi. Pod patronací plzeňského biskupa, bratra Filipa Štojdla, který se bohužel kvůli služební povinností nezúčastnil, zde strávily překrásné chvíle čtyři desítky lidí. Společné modlitby, vycházky, hry, koupání, promítání filmů, posezení u ohně, výlety. To byla hlavní náplň dní strávených

v této nádherné části Šumavy. Bratři Tomášové, Jirka a Petr, připravili pro děti příběh o Mojžíšovi, který vyvedl lid z otroctví a dal mu řád, jehož se všichni účastníci tábora stali součástí. Desatero Božích přikázání, kterými se v životě řídíme, nebo bychom se měli řídit, bylo hlavní náplní setkání. Přál bych vám vidět tváře i oči těch nejmenších při sledování příběhů z Bible, kterým naslouchali v poradně chýši i při dalších příležitostech. Děti byly svědky Mojžíšova hněvu a rozbíjení zlatého telete i desek a hledaly při stopovačce heb-

rejská písmena. Nakonec z nalezených střepeň složily zpátky desky, a tím usmířili Mojžíše s bratrem Áronem i Hospodina se svým lidem. Do dětských duší byla zasetá dobrá setba. Teď už záleží jen na rodičích, aby vzešla. V neposlední řadě patří poděkování sestře faráře Milušce a její pomocnici sestře Radce, které se vzorně staraly o naše stravování.

Pane Ježíši, tvá milost nám přinesla štěstí společenství. Děkujeme. A dá-li Bůh, sejdem se v lůně krásných českých hor za rok zas.

Tomáš Procházka, Slávek Felcman

Bud' me solí země

„Skutečná naděje nespočívá v něčem, o čem si myslíme, že můžeme vykonat, ale v Bohu, který z našeho činu vytvoří něco dobrého, co ani nejsme schopni postřehnout,“ napsal jednomu příteli teolog a spisovatel Thomas Merton. Ten, kdo koná, je skutečně Bůh a v modlitbách i svými činy můžeme napomáhat dobrému dílu v Hospodinově režii. Naše skutky představují vděčnou odpověď, vyplývající z živého povědomí o Boží přítomnosti ve světě. Měli bychom žít s druhými na zemi a být pro lidské společenství světlem i solí. Neskrývat se, ale také nevytvářet elitářství.

Jak víme, sůl má v přeneseném slova smyslu duchovní význam. Ačkoli v běžném životě se používá ke konzervování ryb, zeleniny a k vaření, v minulosti se solívaly i smlouvy, aby se jim dodalo váhy. A podle starého obyčej se při uvítání hostů nabízí chléb a sůl. Také přátelství se potvrzuje chlebem a solí. Sůl zde symbolizuje jistotu, neměnnost, trvalost. My sami bychom měli být „dobrou solí“ a svoji „solivost“ si ochraňovat, nepůsobit při setkávání s bližními jako neslaní a nemastní. Sůl má ovšem dvojí „tvář“, vedle kladné i tu zápornou. Vzpomeňme na Lotovu ženu, odcházející ze Sodomy. Navzdory zákazu se ohlédla zpět a proměnila se v solný sloup. V tomto případě sůl znamená pohromu.

V kladném slova smyslu tedy máme být úporní jako sůl, konzervovat a zachovávat to podstatné. Stávat se solí světa, bránit zkáze. Zaměřovat se na to důležité, co musí zůstat, chceme-li i nadále být křesťany. Neměli bychom podceňovat svou úlohu, je zcela nezadatelná a nepostradatelná. Proti záporné složce v nás bychom naopak měli bojovat tím, že se snažíme projevovat se jako užiteční sobě i světu. Nepokoušejme se jen konzervovat to, co existuje, jak žijeme. Není to správné. Neměli bychom v žádném případě ustrnout ve statu quo. Jít dál. Naše práce pro ostatní, jak říká T. Merton, má být taková, aby vedla k hlubší čistotě srdce. A jedním z příkladů, jak na to, je pro mne i můj kamarád, zubař Vladimír. Vyprávěl mi o svém více než osmdesátiletém pacientovi, který žije již sám. Je těžce nemocný a k zubaři už vlastně chodit „nepotřebuje“. Ví však jistě, že mu Vladimír bude naslouchat a soucítit s ním.

Nedávno jsme opět zašli s manželem, společně jako vždy, na běžnou preventivní prohlídku. „Přátelé, musím se připravit, čeká mě složitý zákrok, komplikovaná extrakce zubu. Daleko větší starosti mi však dělá to, že moji pacientce před dvěma dny zemřela jediná dcera při autohavárii,“ řekl nám náš zubař na rozloučenou. A potom se ponořil v tichém podkroví ordinace do modlitby. Vladimír je pro mne jedním z příkladů křesťana, který dokáže být správnou solí ve světě.

Olga Nytrová

Z kazatelského plánu

Osmá neděle po svatém Duchu

Oči všech s nadějí vzhlíží k tobě a ty jim v pravý čas dáváš pokrm, otvíráš svou ruku a ve své přízni sytíš všechno, co žije.

ŽALM 145,15-16

První čtení z Písma: Izajáš 55,1-3

Tužby pro dobu po Duchu svatém (III):

2. Za dar posvěcující milosti, abychom jako dědicové Kristovi v duchu a v pravdě Boha uctívali, modleme se k Hospodinu.
3. Aby naše lidsky nedokonalá modlitba byla přesto nebeskému Otci milá a vlídně jím přijatá, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku, Hospodine, ve své dobrotě a milosrdenství očistiuj a ochraňuj svou církev a ved' ji po svých cestách, neboť v bezpečí setrvává jediné s tvou pomocí. Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: Římanům 9,1-5

Evangelium: Matouš 14,13-21

Verše k obětování: Žalm 90,13-14

Verš k požehnání: Moudrost 16,20

Modlitba k požehnání:

Panovníku, Hospodine, dej, ať nás účast na tajemství chleba a kalicha duchovně obnoví a přivede k novému životu! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 25, 65, 113, 129, 150, 157, 169, 288, 294

HRUŠKA POUTNÍKEM DO JERUZALÉMA 2

Pokračování z čísla 29

Vím, že přede mnou nejeden předchůdce můj zamýšleli zvěčnit památku Hruškovu, a byli by dobře bývali učinili, za čerstvé paměti napsati kytici vzpomínek a zkušeností tohoto muže vzácných. Pořádě toho neučinili, pokusil jsem se dle kusých, stářím zastíněných úryvků, zažitých a prožitých dojmů, na místě kytic, sebrati alespoň několik stopek v jeden svazček.

Činím tak z vděčnosti, neboť Hruška byl můj první známý, s nímž jsem se před pěti lety při svém příchodu ve Rtyni setkal.

Tenkrát byl jsem několik měsíců ve Rtyni jako poustevník, pilně se zamykaje. A tu jednoho dne, při vši mé opatrnosti, kde se vzal, tu se vzal člověk, smělec, chodil svobodně po farské zahradě, shýbal se a pečoval kapsy. V návalu rozčilení běžím ven, abych tuto nepřistojnost zamezil a volám – člověče, co tu děláte! Ovšem že marně – týž vedl si dále svou a neohlídl se dříve, až jsem ho vzal za rameno. Považte to překvapení, přede mnou starý známý Ferdinand, poutník Jeruzalémský, políbil mi ve své známé uctivosti ruku a volal hned – ráčej vodpusiti, já sbírám padavky pro svoji pusu. Řekl jsem, jen tedy sbírejte, i tu trávu ze zahrady můžete požití. Pak byl častěji mým hostem i mým pomocníkem. Dali jsme se spolu do práce ve farní zahradě, která je jako dlaň malá, ale předchůdci v ní nasázeli několik set stromů, že

pro les nebylo ani stromů viděti. Kde kdo chtěl, přišel a rozebral vzácnou sadbu a s roštím podělili jsme se s Hruškou. Po nás pak přišla ruka jiná, která v zahradě učinila radikální pořádek, a to byl můj dobrý otec. Hruška pak z vděčnosti přinesl mi dárky z Jeruzaléma, abych si vybral. Já byl neomaleny, vybral jsem si cennější dar, ale pak jsem skutku svého želel a dar zase dobromyslnému dárci příležitostně zpět odvedl. Roští ze zahrady se přece jen potom hodilo. Naše dobrá matka nadělala otepí, kteroužto práci v stáří svém nejraději dělala. Dříví mi předchůdce málo zanechal, sotva 2 metry, se kterými jsme měli více než půl roku topiti a do nové porážky bylo ještě příliš daleko.

ŽIVOTOPIS FERDINANDA HRUŠKY

Léta Páně 1828, na den sv. Valentina, dne 14. února narodil se rtyňskému zelenáři, Václavu Hruškovi, chalupníku č. 146, a jeho manželce Kateřině, rodem po Janu Středovi, sedláku ze Rtyně č. 12, synáček, jako desáté z jedenácti dětí. Kmotří, Josef Středa a Anna Hlaváčková, oba ze Rtyně, ani se nenadáli, s jakým pokladem to běží k starobylému kostelíku sv. Jana Křtitele, a dali mu jméno Ferdinand. V těchto dobách bylo na osadách našich dosti bída mezi lidem a k úlevě její při nastalém hladu místní chudé podporoval tenkrát zde stávající spolek, zvaný Armen-Institut. Nikdo nebude pochybovat o starostech chalupníka

Hrušky, jenž při vši práci své nebyl s to, aby přečetné rodině své potřebné obživy zjednatí mohl. Proto záhy zanechal nevýnosné tkalcoviny a chopil se zelenářství a jezdil potom každého čtvrtku, jak až dodnes všichni zelenáři rtyňští činí, do Jaroměře na týdenní trh. Nemaje vlastního potahu, nakoupené zboží dával si dovážeti domů, zde prodával s nepatrným výdělkem, aneb roznášel do okolí i vzdálenějšího, nejčastěji až do Police nad Metují. Hůře bylo ještě ustaranému otci, když děti mu počaly dorůstat. Přibýlo nových

Kostel sv. Jana Křtitele se zvonící ve Rtyni v Podkrkonoší

statostí. Nejstarší Zefírín šel na službu do Dolan u Jaroměře, kterou mu otec na statku sedláka Ludvíka č. 1 zjednal, Václav a Jan učili se tkalcovství. Syn Josef byl vyučen kominikem, potom byl odveden k vojsku a sloužil v Josefově, kde se stal desátníkem a jako desátník byl prý na vojny podřízen až nelidsky přísným. Vojáci jeho přepadli svého desátníka na večerní procházce při Labi, zbili ho do krve a vhodili do řeky, kde se utopil. Pochován je v Josefově.

Pokračování příště

Nad Písmem

DEJTE JIM JÍST VY

Bible nám představuje řadu osob, které zázračným způsobem sytily hladové. Předně je to Mojžíš, který na poušti sytil Boží lid; samozřejmě to nebyl Mojžíš sám, ale Hospodin, který seslal svému lidu chléb z nebe. A byla to právě mana, která se stala znamením Boží péče a přízně. Podobně pak i starozákonní proroci „sytí“ trpící v čase hladu – Eliáš chudou vdovu ze Sarepty a dále pak i jeho žák Eliáš podobně sytil hladové.

V našem evangeliu vidíme Ježíše, který poté, co uslyšel, že Jan Křtitel byl popraven, odplouvá lodí do ústraní (stov. stejně jako v Mt 4,12: po Janově zatčení odešel Ježíš do Galileje). Zástupy se však dozvěděly o jeho odchodu a „našly si ho“. Když Kristus pohlédl na tento zástup, nebyl rozmrzen, že jej obtěžují právě v této chvíli, ale čteme, že byl pohnut soucitem. Dokonce začal uzdravovat nemocné a jeho péče neskončila uzdravováním, ale pokračovala starostí o jejich obživu. Učedníci nejprve radili Ježíšovi, aby zástup propustil. Kristus měl ale jiný plán. Řekl učedníkům: „Dejte jim najíst vy!“ Ti však namítali: „Máme tu jen pět chlebů a dvě ryby.“

Ježíš je požádal o těch pět chlebů a dvě ryby. Pak poručil, aby se lidé posadili na trávu. Zde stojí za to si povšimnout, že ti, kteří měli být nasyceni, se nejprve museli posadit. Usednout znamená vzdát se vlastní aktivity, znamená čekat a důvěřovat,

že něco dostanu. My sice v modlitbě Páně říkáme *chléb náš vezdejší dej nám dnes*, ale z hloubky víry moc nežijeme. Svoji přemírou aktivismu spíše často ukazujeme, že Bohu zas tak moc nedůvěřujeme. Že raději spoléháme na své síly.

Když se zástup posadí, bere Ježíš chleby a ryby, vzhledne k nebi, vzdává díky a podává učedníkům. Ti pak rozdělují chléb a ryby sedícímu zástupu. Čteme, že všichni se najedli dosyta a ještě zbylo dokonce dvanáct košů. V tomto Ježíšově sycení se ukrývá nejeden symbol - 5 chlebů = 5 knih Mojžíšových, 12 košů = 12 kmenů Izraele, 5000 mužů = velikost zástupu. Ti všichni mají být nasyceni, protože se přiblížil čas spásy. Toto zázračné nasycení je jasným znamením mesiášského věku (L 1,53: „*hladové nasytí dobrými věcmi*“; L 6,21: „*blaze vám, kdo nyní hladovíte, neboť budete nasyceni*“).

V pohledu na svět našich dnů i k nám doléhá Ježíšova výzva: „*Dejte jim jíst vy*“, vnímáme však tato Ježíšova slova jako výzvu, která má dolehnout i ke každému z nás?

Mt 14,13-21

Přičemž platí, že jen ten, kdo se nechá pohnout soucitem (podobně jako Ježíš) při pohledu na velký zástup potřebných naší doby, kdo není lhostejný vůči bídě mnohých, kdo pochopí, že si nemůže nechat těch několik chlebů a pár ryb jen pro sebe, ale může je nabídnout Kristu, který je dokáže rozmnožit a (našima rukama!) dát potřebným, ten chápe duchovní skutečnosti v jejich hloubce. My (podobně jako učedníci) bychom možná už, už, chtěli namítnout: „Máme jen..., jen málo peněz, času, sil, schopností, vzdělání. Co to je pro tolik lidí?“ Kristu však stačí i málo, je-li to nabídnuto z čistého a upřímného srdce. Z doposud řečeného vyplývá ještě jedna zásadní otázka: Patříme skutečně tomu Ježíšovi, který se stal chlebem pro druhé? A jsme vůbec ochotni se o to, co nám Bůh dává, dělit? Jestliže ano, pak můžeme věřit, že Ježíš to málo, které máme k dispozici, dokáže proměnit v hostinu, ze které se nasytí všichni. Něco z toho můžeme zakoušet i při každé večeři Páně – eucharistii, proč ne třeba dnes?

Daniel Majer

**Bože, ať my, tvá církev,
umíme dodávat lidem kolem sebe důvěru,
že lidský život má smysl,
že náš svět má dobrou budoucnost před sebou
– v následování Ježíše Krista, našeho Pána.
Bože, nechceme se křesťany jen nazývat, chceme jimi být.
Dej nám k tomu svou milost a radost,
skrze Krista, našeho Pána.**

Svatost svěcení udělená na Krakovci

Bratr Vladimír Moravec, duchovní v náboženské obci naší církve v Chomutově, pedagog na Husově institutu teologických studií a na Vyšší odborné škole Husův institut teologických studií, přijal svatost kněžského svěcení v sobotu 5. července při slavnostní bohoslužbě na hradě Krakovec v rámci akcí Husovského triennia.

(M. J. Hus pobýval na Krakovci v letních měsících roku 1414, tedy před 600 lety, v době vynuceného mimopražského exilu na českém venkově.)

Na snímku: br. Moravec se světitel, pražským biskupem bratrem Davidem Tonzarem a sestrou Hanou Tonzarovou. (pd)

Z DOPISŮ NAŠICH ČTENÁŘŮ

Milá redakce, milé sestry a bratři, přijměte srdečné pozdravy z náboženské obce Pěňčina. Chceme se s Vámi podělit o velikou radost, kterou jsme prožili v našem sboru v sobotu 12. července při slavnostních bohoslužbách. 60 roků píď hanácké pěňčinské země krásí sbor Cyrila a Metoděje. Na věčnou paměť nese slavná jména věrozvěstů ze Soluně.

*Tóny varhan rozehvělé sborem zněly
srdce lidská láskou vzájemnou
se v jedno pojí
nebe se zemí se snoubí
ALELUJA, ústa bratrů a sester pějí
BOŽÍ LÁSKA přišla k nám
KRISTUS PÁN - prostřed nás.*

Kalich na věži sboru hlásá: Bůh je láska. Zve nás k sobě z blízka, z dále, ze všech světa stran: Pojďte ke mně bratři, sestry, děti, pojďte všichni, kam nás volá Pán a slyšte znova: Pokoj svůj Vám dám.

*Ten kalich KRISTUS KRÁL
při poslední Večeři do svých rukou vzal,
chléb lámaje jej požehnal.
Svým učedníkům rozdával, řka:
Vezměte a jezte z něho všichni!
Toto je mé tělo, které dává se za vás.*

*Zrazen, zaprodán, za hříchy člověka
byl v oběť dán. Vzkříšen a Otcem
v nebi oslaven je přítomen
PROSTŘED NÁS.*

*Uchop bratře i ty, sestro, vždy s úctou
do svých dlaní prapor;
odkaz předků našich,
na němž rudý kalich v tmavém poli
světle víry svítí.
Mocí svou s láskou,
svým zrakem jej pohlad',
vždy nes jej s hlavou vztyčenou,
víru našich otců zachovej
dvě slova z něj přečti: PRAVDA VÍTĚZÍ.*

*Za toto krásné a požehnané odpoledne
ti Bože děkujeme všichni, kteří
jsme se v hojném počtu sešli.
Světlo tvé Boží lásky svítit bude
v našich domovech.*

S pozdravem
Vaše sestra Mája

Tělo, mysl, společnost - neobvyklé pohledy na náboženské prožívání

Neobvyklý dokumentární cyklus vzniká v brněnském studiu České televize. Má název „Tělo, mysl, společnost“ a odhaluje dosud neznámé poznatky o náboženském chování člověka. Tvůrci při natáčení úzce spolupracují s odborným týmem Ústavu religionistiky Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Autorem scénáře a režisérem pořadu je Jan Motal.

Co mají společného klekání muslimů při společné modlitbě, několika hodinové buddhistické meditace, uctívání ostatků světců nebo zpěv a tanec členů hnutí Haré Krišna? Na tuto a mnohé další otázky se snaží najít odpověď skupina mladých vědců z Masarykovy univerzity, kteří se sdružují v Laboratorii pro experimentální výzkum náboženství (LEVYNA). Způsob, jakým na ně odpovídají, je především v českém prostředí zcela nový a unikátní.

„Náboženstvím se nezabýváme studiem archivů a pročitáním stovek knih, ale použitím inovativních výzkumných metod zjišťujeme, co se s člověkem při náboženských praktikách děje a jaký vliv mají na jeho pozdější chování,“ říká vedoucí Ústavu brněnské religionistiky Masarykovy univerzity Aleš Chalupa. Divák se tak například může těšit na experiment, který zkoumá, proč některé události nahánějí člověku strach, a někdy naopak potěšení, jak je tomu třeba při uctívání ostatků světců či během některých extrémních zábav...

„Těší mě, že máme možnost představit divákům vědecký přístup

k náboženství, který je, troufám si tvrdit, naprosto ojedinělý, a to nejen v kontextu České republiky, ale i v rámci celosvětového výzkumu,“ vysvětluje kreativní producent České televize Patrick Diviš. Dodává, že na obrazovkách ČT se cyklus objeví pravděpodobně v roce 2015.

„V každém dílu představíme dva experimenty a poznatky, které

z nich plynou, vysvětlíme na příkladu konkrétního náboženského i nenáboženského chování,“ vysvětluje svůj autorský záměr scenárista a režisér Jan Motal, sám absolvent religionistiky. Otvírá tím další důležité téma celé série. „Chceme ukázat, že náboženské chování není něčím vytrženým z běžného života, ale že

je člověku přirozené, jedinec v něm propojuje nástroje svého těla a mysli. Člověk je jen jeden a náboženství k němu neodmyslitelně patří,“ dodává Motal, který s Českou televizí už v minulosti autorsky spolupracoval na několika pořadech, například na dokumentu *Být dýdžej*. Aktuálně se podílí na novém populárně-naučném seriálu pro děti *Já budu Einsteinem!*

Cyklus TĚLO, MYSL, SPOLEČNOST je ojedinělý i svým promyšleným vizuálním pojetím. „Každý díl bude mít svůj vlastní formální styl. V prvním si pohrajeme především s prolínáním různých obrazových vrstev, což má evokovat způsob, jak lidský mozek zachází s pamětí a vnímáním.

Druhý díl je o dynamice ve společnosti, takže to bude takový skupinový road trip. A třetí zkoumá vliv těla na naše vnímání, bude proto ze všech dílů nejvíce lyrický a meditativní,“ těší se Jan Motal, jehož velkou oporou je při natáčení zkušený brněnský kameraman Jiří Strnad.

Hana Orošová,
tisková mluvčí TS Brno

Zprávy z Nazaretu – Na dobré vlně

V roce loňském i předloňském Nazaret často mival problémy s hospodařením. Museli jsme si občas půjčovat na výplatu mezd, s potíženími jsme platili za energie, nebylo dost financí na rozvoj našich dílen.

Dočasným vysvobozením od stálých nejistot bylo poskytnutí půjčky od ÚR ČČSH ve výši 300 tisíc korun na počátku roku 2014. To nám přineslo potřebný klid na soustavnou práci a po půl roce se můžeme radovat, že se situace stále zlepšuje. Ačkoli jsme nedostali žádnou dotaci a grant navíc, máme peníze na provoz, a dokonce jsme již mohli vrátit dvě třetiny půjčky od ÚR. Posledních sto tisíc zřejmě vrátíme na přelomu srpna a září.

I když nás čeká mnoho dalších problémů a výdajů (zavedení DPH, investice do výroby i do nového skladu zboží včetně logistiky apod.), věřím, že na konci roku nebudeme mít žádné závazky, a naopak budeme mít rezervu na tradičně slabší příjmy v lednu a únoru. Obrát k lepšímu je určitě způsoben také snahou a kreativitou „nazaretských“, ale jsem si jist, že bez Božího požehnání by taková výrazná změna nenastala.

To, že se objevili noví pravidelní dárci – fyzické osoby, že na nás myslí různé spolky a věnují nám například výtěžek z plesu – to vše je pro nás velkým povzbuzením a jsme za to vděční.

I za to pak patří dík Pánu Bohu a také všem, kteří se za Nazaret v modlitbách přimlouvají. (fil)

Hodnota úsměvu

„Vaše srdce se bude radovat a vaši radost vám nikdo nevezme.“
(Jan 16,22)

Životy světců dokazují pravdivost těchto slov, jejich úsměv byl legitimací jejich zbožnosti. Říkali, že usmívat se na bližního znamená hledět na něj očima Ježíšovými. Říkali, že úsměvem povíme cizímu člověku, že jsme v něm objevili bratra, že úsměv je most od člověka k člověku.

Malá Terezička měla o nebi osobitou přestavu: „*Nebe je místo, kde se nebude setkávat s lhotejnými pohledy.*“

Úsměv, to je odlesk ráje, je jeho předzvěstí. Všimli jste si, že se každý instinktivně usměje, když se sklání nad kočárek s dítětem? Když se usměješ na dospělého, probouzíš v něm dítě, probouzíš v něm jeho lepší já. Úsměvem, bratře, rozkvetěš do lidskosti. Pracovat umí i vůl, usmát se jen člověk. Úsměv je, sestro, tvá nejkrásnější ozdoba, nejlepší krásličká prostředek. Každá žena je krásná, když se usmívá, a je ošklivá, když se mračí. Úsměv nestojí nic a přináší mnoho. Úsměv obohacuje toho, kdo ho přijímá, a neochuzuje toho, kdo ho dává. Když někoho potkáš a nemá pro tebe úsměv, oblaž ho svým úsměvem ty, protože nikdo tak nepotřebuje úsměv, jako ten, kdo ho nemá pro jiné! N.N.

Uzlíky na duši

Člověka někdy rozzlobí maličkost. Třeba uzlíky. Přicházím na bohoslužby do různých sborů. Všude mi ochotně půjčí zpěvník... A hele: zase ty uzlíky! Nějaký snaživce zavázal konce tkaniček ve zpěvníku. Jaký nešvar! Chvilí to rozdýchávám a ztratím tak několik minut soustředění na bohoslužbu. Dříve jsem ty uzlíky na zkrácených, zmrzačených mašličkách pracně rozvazovala, jenže výsledek byl ještě horší. A tak rezignuji.

Tentokrát je kázání o toleranci. O chápavosti k chybám druhých. Vždyť kdo z nás je bez chyby? Nešvar – uzlíky, napadne mě znova. Ale proč mi to tak vadí? Diskutuji sama se sebou. No protože, když vytahuju šňůrky ze zpěvníku vrchem... ano, tahám je vrchem – ach, jaký nešvar! Prostě, listy ve zpěvníku se tím snadno poškodí. Přemítám, co je horší: roztržené šňůrky, anebo agresivní uzlíky? Kdosi přede mnou si tu hrál s jejich vázáním, místo aby dával pozor, o čem se mluví!

Obracím znovu pozornost ke kázání. To pokračuje úvahami o vážných problémech ve vztazích mezi lidmi. Konflikty začínají většinou malichernostmi, kdy se JÁ chce prosadit. Začíná to uzlíky, bleskne mi hlavou. Kázání tentokrát burcuje moje svědomí. Zloba je pryč. Pomalu rozvazují uzlíky na duši...

Odházím pak z bohoslužby jako nový člověk. S úsměvem vracím zpěvník i s milými uzlíky a v duchu se omlouvám tomu neznámému, kdo je tak pečlivě navázal, aby se tkaničky netřepily. RAV

Mojše a kráva

Jednou o šabesu stál Mojše v rabínově studovně a díval se z okna.

„Rabi,“ řekl zamyšleně, „pokud člověk o šabatu vidí, jak se topí kráva, měl by ji zachránit, nebo ji nechat utopit?“

Rabín vzhledl od své knihy a řekl: „Není dovoleno porušit šabat kvůli krávě.“

Mojše na to: „Ach tak, to je zlé. A co když je ta kráva v rybníce a pomalu se potápí?“

„Ano, je to zlé,“ zamumlal rabín, aniž by tentokrát zvedl hlavu od své knihy.

„Ale takové krávy je mi docela líto,“ řekl na to Mojše.

„Ano, je to smutné, ale co může člověk dělat?“ mumlal rabín.

„A je mi docela líto i vás, rebe,“ dodal Mojše.

„Proč mě?“ ptal se rabín a vzhledl od knihy.

„Byla to vaše kráva.“

ZPRÁVY

K 600. výročí mučednické smrti Mistra Jana Husa nabízíme záznamy tematických televizních pořadů na třech DVD. Záznamy vznikly ve spolupráci s Českou televizí a jsou určeny k interní potřebě a neziskové prezentaci.

Reprezentativní DVD

k výročí Mistra Jana Husa

Obsah DVD:

I. DVD Dokumentární pořady (1990 - 2008)

II. DVD Z bohoslužeb v Betlémské kapli (2008 - 2013)

Zamyšlení a promluvy k Husovu odkazu (2008 - 2013)

III. DVD Z bohoslužeb v Betlémské kapli (1996 - 2007)

Zamyšlení a promluvy k Husovu odkazu (1996 - 2007)

DVD lze získat osobně na jednotlivých diecésích nebo v prodejně Blahoslav (jednotlivě, případně i jako komplet). DVD budou poskytovány bezplatně. Zároveň prosíme o příspěvek na kostelní sbírku Fond Památník Mistra Jana Husa dle Vašich možností.

Číslo účtu: 43-570420277/0100

Variabilní symbol: 9 - čtyřmístné číslo NO nebo cíceze

U příležitosti výročí 1. světové války je připravena řada výstav a doprovodných akcí, společně prezentovaných v projektu „Velká válka“

• **Domov za Velké války – dopad válečných událostí na strádání civilního obyvatelstva v zázemí**

18. 6. - 31. 12., **Moravské zemské muzeum, Brno, Dítřichštejnský palác**

V letech 1914 - 1918 bylo z našeho území odvedeno 1 537 000 mužů. Přes 350 000 padlo, zraněno bylo 713 000 a 210 000 zůstalo invalidních. Již od prvních let války zažilo vnitrozemí přísun raněných, zajatců a uprchlíků. Hospodářství nebylo připraveno na jejich přijetí a potíže v zásobování. Na uvolněná místa musely nastoupit ženy a děti. Slabou útěchou se stalo zřízení nadací a fondů pro vdovy a sirotky. Válečné hrůzy se odrazily v uměleckých kruzích v podpoře válečné propagandy, patriotizmu, ale také vznikem pacifismu a antimilitarismu.

• **Ustrňte se nad osudem válečných vdov a sirotek**

25. 6. - 31. 12., **Moravské zemské muzeum, Brno, Palác šlechticů**

Komorní výstava představí svět zázemí, z něhož se vojáci rekrutovali, a útrapy každodenního života těch, kteří na ně čekali. Vystaveny jsou všední předměty a upomínky, jejichž předností je vazba na konkrétní osoby. Stejně adresná bude např. rekonstrukce votivních nápisů na zdi kostela sv. Antonínka v Blatnéce s prosbami o navrácení partnerů z fronty, doklady o válečné svatbě apod. Exponáty tak prezentují příběhy jednotlivců a mají neobyčejně silný emoční náboj.

V minulém čísle časopisu měl v výstavě „Spojení svazkem manželským - spojení stejným osudem“ na zámku Konopiště správně být termín 1. 4. - 31. 10. Podrobnější informace a informace o dalších akcích projektu naleznete na: www.velkavalka.cz

red

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

NASYCENÍ PĚTI TISÍCŮ

Vypisujte si písmenka do tajenky podle toho, zda jsou následující věty pravdivé či nikoliv.

- Když se Ježíš dozvěděl o smrti Jana Křtitele, odplul lodí na pusté místo, aby byl sám. ANO (N) NE (S)
- Zástupy lidí však také nasedly na lodě a vydaly se za ním. ANO (I) NE (E)
- Když to Ježíš viděl, velice se rozzlobil, že ho nenechají na pokoji. ANO (L) NE (M)
- Večer mu učedníci řekli, ať zástupy propustí, aby si mohly jít koupit jídlo. ANO (Ě) NE (M)
- Ježíš jim řekl: „Nemusejí odcházet, vždyť se dnes mohou postit!“ ANO (O) NE (L)
- Učedníci měli jen pět chlebů a dvě ryby. ANO (I) NE (P)
- Ježíš je vzal, vzdal za ně díky, lámal chleby a dával učedníkům, kteří je rozdávali zástupům. ANO (H) NE (Y)
- A všichni se dosyta najedli. ANO (L) NE (N)
- Nezbyl však ani drobeček. ANO (A) NE (A)
- Kromě žen a dětí tam tehdy bylo asi pět set mužů. ANO (H) NE (D)

Řešení z minulého čísla: Příklad.

Jana Krajčířiková

EKUMENY

EKUMENICKÁ RADA CÍRKVÍ V ČR SE PŘIPOJUJE K UCTĚNÍ PAMÁTKY MRTVÝCH VOJÁKŮ

Ve čtvrtek 10. července v pravé poledne se po celé zemi na tři minuty rozezněly sirény a také kostelní zvony, aby byla symbolicky uctěna památka čtyř českých vojáků, kteří zahynuli v úterý 8. července 2014 v Afghánistánu při plnění bojových povinností v rámci alianční mise po útoku sebevražedného atentátníka. Ekumenická rada církví v ČR tuto pietní akci podpořila a členské církve byly vyzvány, aby duchovní nechali zvony na kostelích zaznít.

Dle webu Ekumenické rady církví v ČR

SETKÁNÍ KŘESŤANŮ VE VRATISLAVI 2014

Na tři a půl tisíce křesťanů ze střední a východní Evropy se sešlo o víkendu v polské Vratislavi. Zněla zde polština, slovenština, němčina, maďarština, čeština, občas i srbsština, chorvatština a angličtina. Zahájení proběhlo v pátek vpoledne. Hlavním dnem setkání byla sobota. Souběžně probíhaly biblické workshopy, přednášky a semináře, program pro děti, koncerty pro mládež a fotbalový turnaj. Odpoledne vystřídal seminář diskusní fóra. Oživením všech programů bylo množství pěveckých sborů a kapel, které vystupovaly s doprovodným programem. Spolu s partnery z Maďarska, Saska a Slezska debatoval na téma Reformace a svoboda referent pro ekumenu ČCE Gerhard Frey-Reininghaus. Současně v jiném sále probíhala debata s pracovníky diakonie a pomáhajícími profesí. Jedno z odpoledních fór s tématem Svobodní v Kristu moderoval náměstek synodního seniora Daniel Ženatý. Debatující reflektovali cestu svobody po roce 1989 v jednotlivých zemích střední Evropy. Vrcholem setkání byly společné bohoslužby s večerí Páně, které v poledne přilákaly do hlavního sálu Haly století tři a půl tisíce účastníků. Liturgie s vícejazyčnými vstupy, kázání a modlitby se střídaly s pěveckým sborem vratislavských mediků. V neděli se účastníci sešli naposledy při závěrečných bohoslužbách v hlavní katedrále Máří Magdalény či v jiných kostelích. Česko-polské bohoslužby s připomenutím smrti Mistra Jana Husa na den přesně před 599 lety, se konaly ve Stroužném, pohraničním sboru s německou i exulantskou historií. Polské a české kázání, večere Páně, zpěv zlínského pěveckého sboru Echo a koncert Zelovských zvonků byly tečkou za setkáním křesťanů 2014 a povzbuzením do dalších všedních dnů.

Upraveno, dle textu D. Ženatého na webu www.e-cirkev.cz

JAK ZMĚNY KLIMATU OVLIVŇUJÍ LIDSKÁ PRÁVA?

„Proměnlivost klimatu začíná způsobovat čím dál tím více vážnějších potíží a stává se tak zároveň důležitým tématem v oblasti lidských práv. Změny klimatu zapříčiňují nerovnost podmínek životního prostředí a mají vliv na místní jednotu obyvatel a také často vedou k nutnosti změnit bydliště.“ Zprávu v tomto smyslu podává organizace Spojené národy, Rada pro lidská práva v Ženevě. 19. června se proto konalo setkání, které pořádaly tři organizace: Ženevské mezináboženské fórum pro změny klimatu, Životní prostředí a lidská práva a Světová rada církví.

Čtyřicet účastníků z mnoha oborů působnosti včetně teologů se zaměřilo na zkoumání vážných dopadů klimatických změn na osoby žijící v postižených lokalitách v souvislosti s lidskými právy. Zazněly názory kapacit z oblasti etiky a teologie, přednášky o dopadu emisí skleníkových plynů v souvislosti s možným ohrožením bezpečnosti. Setkání je jedním z kroků vedoucích k dalším diskusím v této oblasti. Na výstupy z jednání naváže zejména summit organizace Spojených národů, který se bude konat v září 2014 v New Yorku.

MNOHOŽENSTVÍ V AMERICĚ

Soud v americkém spolkovém státě Utah uvolnil zákon proti mnohoženství. Politika by už neměla zakazovat polygamní životní společenství, jak rozhodl spolkový soudce Clark Waddoups.

Proti zákazu podal žalobu Kody Brown, hvězda jedné televizní série s názvem „Sestry ženy“. V této sérii jde o jeho všední den se čtyřmi ženami a sedmnácti dětmi. Rodině hrozilo trestní řízení. Brownovi se hlásí k Apoštolské spojené bratrské církvi, která se odloučila od mormonské Církve Ježíše Krista svatých posledních dnů. Mormoni praktikovali až do konce 19. století mnohoženství. Desetitisíce z nich se ještě stále drží tohoto starého učení. Úředně je Brown ženatý jen s jednou ženou. Ostatní tři jsou „sestry-ženy“.

Podle soudního rozhodnutí nesmějí polygamisté v Americe úředně vstupovat do dalších manželství. Avšak stát – alespoň v Utahu – nesmí proti takovému životnímu společenství nic podniknout. Soudce se odvolal na ústavní posudek z roku 2003, podle kterého stát nesmí bránit dobrovolnému „intimnímu jednání“ dospělých. Tehdy šlo o vztahy mezi tímž pohlavím. Podle tohoto rozhodnutí platí princip nevměšování se také pro muže a ženy. Kromě toho zraňuje prý zákaz mnohoženství, které je u mormonů nábožensky zdůvodněné, ústavní princip oddělení církve a státu. Stěžovatel toto rozhodnutí uvítal. Mnoho lidí sice odmítá „plurální rodiny“, avšak on doufá v toleranci rodinné formy zvolené z náboženského přesvědčení.

Baptistický teolog Russed Moore toto soudní rozhodnutí kritizoval. Podle něho mnohoženství škodí ženám i dětem. Když bude manželství přízvušivě smýšleno lidmi, jak je tomu nyní v USA, ztratí nakonec svůj význam.

Z časopisu Christ in der Gegenwart přeložil Zdeněk Svoboda

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktoři: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9

Předplatné: F. Brynych, tel.: 220 398 117, e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz. Reklama: A.L.L. production, tel. 234 092 866, e-mail: martina.machackova@predplatne.cz

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

